

Avaluació d'impacte i econòmica del Projecte pilot B-Mincome

Federico Todeschini

Analista d'Ivàlua

Quines eren les preguntes que es volien respondre a partir de l'avaluació?

- L'avaluació és un dels components principals del projecte pilot B-Mincome
- Algunes de les preguntes que es volen respondre a partir del projecte pilot:
 - Com es modifica el benestar i la situació socioeconòmica de les famílies com a conseqüència de rebre una transferència econòmica dissenyada per cobrir les necessitats bàsiques?
 - Quin valor afegit aporten les polítiques d'activació?
 - Quin ha estat per a l'Ajuntament el cost econòmic de proveir el B-Mincome?
 - Hi ha diferències entre el cost efectivitat de les diferents modalitats d'intervenció?

Plantejament empíric per respondre aquestes preguntes

- Mesurar l'impacte d'una intervenció: d'entre les dimensions sobre les que s'espera que el programa tingui incidència, quins dels canvis han estat conseqüència de la intervenció?
 - Comparació entre el que observem amb la intervenció amb allò que haguéssim observat en la seva absència (situació contrafactual).
- En el cas del B-Mincome, la construcció d'aquesta situació contrafactual té lloc a partir de les famílies que havent-lo sol·licitat, no van ser seleccionades en el sorteig.

Plantejament empíric per respondre aquestes preguntes

- Per poder analitzar els factors que expliquen la variació en el benestar subjectiu, es van utilitzar regressions de panel amb models mixtos comparant la situació al començament del projecte i el canvi en l'outcome final.

Plantejament empíric per respondre aquestes preguntes

- Per poder fer una avaluació econòmica, és necessari primerament comptar amb una avaluació d'impacte
- Anàlisi de curt termini:
 - Comparació dels canvis produïts com a conseqüència de la intervenció amb els recursos utilitzats.
 - Quins recursos? Costos derivats de l'atenció en l'àrea de serveis socials, plans d'ocupació, ajuts a l'habitatge i altres transferències socials, ús de serveis sanitaris i educatius
- Cal que passi temps suficient per poder fer l'anàlisi de llarg termini

Plantejament empíric per respondre aquestes preguntes

- Un gran repte de l'avaluació va ser mesurar els objectius que perseguia la intervenció
- En el cas del B-Mincome, l'objectiu era reduir l'exclusió socioeconòmica en forma de pobresa i desigualtat
- Les dimensions escollides (outcomes) per mesurar els objectius són:
 - Privació i Benestar
 - Ús del temps
 - Salut i ús de serveis sanitaris
 - Ús de serveis socials
 - Situació financera
 - Exclusió residencial
 - Participació comunitària

Plantejament empíric per respondre aquestes preguntes

- Registres administratius:
 - Dades de gestió del projecte B-Mincome
 - Sistema d'Informació d'Acció Social (SIAS)
 - Subvencions al lloguer (ConSORCI d'Habitatge de Barcelona) i prestacions per al pagament del lloguer (Agència de l'Habitatge de Catalunya)
 - Resultats educatius i (concessió de) beques menjador (ConSORCI d'Educació de Barcelona)
 - Participació laboral i RGC (interoperabilitat de l'Ajuntament de Barcelona)
 - Ús de serveis sanitaris (IDIAP JGol)
 - Altres: participació en altres polítiques actives (Barcelona Activa)

Plantejament empíric per respondre aquestes preguntes

- Enquestes amb informació del titular de la sol·licitud i de la unitat de convivència:
 - Enquesta basal (Octubre 2017)
 - Enquesta de seguiment (Novembre 2018)
 - Enquesta final (Juliol 2019)

Principals resultats avaluació d'impacte

- En línia amb la lògica de la intervenció (teoria del canvi), el B-Mincome ha tingut efectes positius sobre algunes dimensions del benestar de les famílies:
 - Entre els resultats més directes, reducció del risc de privació severa.
 - Entre els resultats de curt termini, ha estat efectiu en millorar el benestar subjectiu de les famílies i en la percepció de la seva situació econòmica.
 - En aquest sentit, es perceben canvis atribuïbles a la intervenció en millora de qualitat del son i reducció de l'estrès associat amb la inseguretats alimentària.

Principals resultats impacte

- Es detecten efectes positius sobre la situació financera i el risc d'exclusió residencial
- Es detecten millores sobre la participació comunitària
- En el cas de les beneficiàries amb la política de Participació Comunitària, s'incrementa la probabilitat de comptar amb suport social elevat (Questionari de Duke).

Principals resultats impacte

- En contraposició al que s'esperaria a partir de la lògica del programa, no es veuen millores en la dimensió de salut ni en l'àmbit laboral
 - Tant pel que fa a la salut autopercebuda, el risc de desenvolupament de malalties mentals ni l'obesitat infantil.
 - Les noves prescripcions d'analgèsics i calmants de fet es van incrementar entre les beneficiàries.
 - La intervenció redueix la participació laboral i la cerca laboral entre els titulars de la prestació.

Principals resultats avaluació econòmica

- Des de la perspectiva de l'ús de recursos de l'Ajuntament de Barcelona, el programa no presenta bons resultats en termes de cost-efectivitat.
- Des de la perspectiva social, el SMI sense política d'activació és la intervenció amb millors resultats de cost-efectivitat per incrementar la satisfacció amb la vida.

Principals aprenentatges

- Un programa pilot pot respondre una o dues preguntes com a màxim.
- Arribar a la població diana d'aquest tipus d'intervencions és més complicat del que ens diria la intuïció.
- Clau desenvolupar un sistema d'informació pel seguiment i dimensionament de problemàtiques similars.
- Dissenyar les intervencions en línia amb la realitat de les famílies i amb la realitat administrativa.

Principals aprenentatges

- Tenint en compte el que es buscava assolir, cal explorar què explica:
 - a) Reducció en la participació laboral i de cerca laboral de les beneficiàries
 - b) Motius darrera la baixa participació en algunes de les polítiques d'activació, en particular la de Formació i Ocupació
- Ponderar la continuació o l'ampliació de les modalitats del programa amb un component d'activació.
- Considerar la possibilitat d'una anàlisi amb horitzó temporal que capturi canvis de més llarg termini.